

trat exauditionem. est enim amen im-
petrationis nota. Unde Raban⁹ dic^t
Per h^{oc} q^{uod} dic^t d^{omi}n^us am^{en}. signat idubi-
tant^{em} nob^{is} a d^{omi}no cōferri om^{nia} que rite
postulamus. Et in hoc terminat expo-
sitio hui^{us} sanctissime orationis christi
ore prolata: cui est honor et gloria in se-
culorum secula.

Expositio sup^{er} angelicā saluta-
tionem incipit.

Ave mari

a gratia plena. Scien-
dus q^{uod} ista saluatio an-
gelica est marie virgi-
ni valde gratiosa. Cū
enim salutatur hoc valde

gratioso et letanter recipit. q^{uod} tale gau-
dium habet ex salutatione ista deuote
dicta: quale habuit quādo fuit ab an-
gelo salutata. Nec mirū quia ibi reci-
tantur sex maxima priuilegia virginis

marie. **P**rimū est q^{uod} ipsa fuit specu-
lum totius mundicie: q^{uod} notatur per
h^{oc} q^{uod} ibi dicit^{ur} au^{tem} id ē sine ve^l alicui⁹
culpe sine macula. Fuit enī sine macu-
la in corpore et sine culpa in mēte. Ipsa
enī habuit pulchritudinē corporis et
mentis. Canticozū. iij. Tota pulchra
es amica mea. Ipsa enī fuit pulchra
quia omnes virtutes in se habuit. id
merito dicit^{ur} tota pulchra. Aug⁹. Si
omnes sanctos interrogarem. etc. Item
Aug⁹. in. xij. li. de ciui. dei. Virgo pul-
cherrima inquit virgo decora corpore
anima fulgida. fide p^{ro}spicua. mēte cla-
ra. Hierony. Dei genitrix speciosa p^{ro}di-
catur velut colūba. pulchra vt luna
electa vt sol. Et in hac dictione appe-
tendum est ab ea vt te iunet vt h^{ab} p^{ro}ni-
teas. et vt i agone sine macula mortal-
criminis iueniaris. Quia s^{ecundum} psal.
Dors peccatorū pessima. **S**ecūdu

priuilegium. Quia ipsa ē lucerna cini-
tati supernę quod notat^{ur} i hac dictioe
maria. quod interpretat^{ur} illuminatrix
Bernhardus. Marie p^{re}sencia totus
illuminat^{ur} orbis. a deo vt ipsa sup^{er}na
ciuitas clari⁹ rutillet virgine elāpadis
illustrata fulgoribus. Sciēdus q^{uod} hoc
nomē maria i ipsa salutatione ange-
lica est valde attēte et deuote nominā-
dum. **P**rimo quia hoc nomen maria
deuote nominatur mētem illuminat.
Canticozū. i. Oleum effusū nomen
tuū. Secūdo affectū inflāmat Bern⁹.
O multum amabilis. o magna o pia
o dulcis maria. Tu nec noīnari q^{uod}des
potes q^{uod} accendas. nec cogitari q^{uod} re-
crees affectus dulcedinē. Tertio quia
demonēs fugat Bern⁹. Fiunt et p^{er}it
sicut cera a facie ignis demonēs: vbi
cūq^{ue} iueniunt crebra huius nominis
innocationes. deuotam recordationē
sollicitaz imitationem. Quarto i pi-
culis adiuvat Bern⁹. In angustijs et
in rebus dubijs mariā inuoca. mariā
cogita. nō recedat ab ore. nec recedat
a corde. Et in hac dictione petendum
ē vt ipsa illuminet mētis tuę tenebras
ad cognoscendum teipsū Bern⁹. sup^{er}
cantica. Scio neminē absq^{ue} sui cogni-
tione saluari. de qua nimirum mater
salutis humilitas oritur et timor d^{omi}ni
qui et ipse sicut est initium sapiētie ita
et salutis. Unde Chryso. Multo me-
lior et laudabilior es si te cognoscis: q^{uod}
si teneglecto cursū siderum. vires her-
barum. complexionē hōim. naturas
animaliū cognosceres. et scientiā oīm
celestium et terrestriū haberes. **T**er-
tium est q^{uod} ipsa ē aqueductus sine dis-
pensatrix celestis gratie. q^{uod} notat^{ur} cuz
dicitur gratia plena. Nā ipsa ē fons
effluens omnium gratiarum. Et ipsa
comparat^{ur} collo. Quia sicut christus

est caput: 7 nos membra. sic ipsa ē col-
lum. quia p ipsa gratia in nos infudit
Bern. Toties toni plenitudinem po-
suit deus in Mariam vt quiddā ha-
bes gratie ab ipsa redū dare scias. Nec
mirum quia ipsa habuit fontem oīz
gratiarū in se. 7 illa fuit maior gratia
q̄ recipere potuit. Nō enī possz maior
gratia intelligi nisi q̄ ipsa esset mater
dei. Qualiter autē gratiosa sit oībus
hoc patet in hoc. quia ipsa ē gratiosa
7 iuuat nos in vita. ī morte. 7 p̄ mor-
tem. In vita si sumus iusti gratiā nob̄
augmētando. **Ant̄** dicit mater gratie
Si peccatores: veniaz impetrādo. vñ
dicit mat̄ misericordie. In morte a de-
monibus defendēdo. **Unde** canitur
de ea. **Tu** nos ab hoste p̄tege. Et post
mortem animas ī celum deducendo
Unde canitur de ea. Et ī hora mortis
suscipe. ¶ **Quartū** q̄ ipsa ē thalam⁹
regis glorię. Quia scilicet noues men-
sibus in eius vtero habuit. Quod no-
tatur cum dicitur. **Dominus tecumq̄**
Ecclesiasti. xxiij. Qui creauit me req̄-
ruit in tabernaculo meo. Fuit enī secū
deus pater qui fecit eaz potentem. 7
filius qui fecit eaz valde sapientes vt
cognoscat defect⁹ nostros. **Deus** spi-
ritus sanctus qui fecit eā valde clemen-
tem. Ergo confiteri debemus in eam.
quia ipsa est potens. 7 cum hoc cogno-
scit defectus nostros. et est misericors
quia libenter vult nos iuuare. Et qñ
dicis hanc clausulam dominus tecuz
tunc p̄tere debemus. **O** piissima medi-
atrix domin⁹ sit p̄ te mecum. qui longe
P est a peccatoribus. ¶ **Quintuz** q̄ ipsa
est dignissima omnium creaturarum
quare merito deuote est salutāda. qd̄
notatur cuz dicitur. **Benedicta** tu in
mulieribus. **Ubi** dicit **Nicolaus** de
lira. **P̄** omnibus mulieribus. id est

mulieres benedicentur in te sicut pater
in filio. **Sed** **Nicola⁹** gorra sup lucā
dic sup p̄dicta v̄ba. **Sūt** aliq̄ mulieres
benedictę quia virgines. sed non fecū
de. aliq̄ qz fecūde: sed non virgines
Sed hęc simul virgo fuit 7 secunda
Ideo super omnes mulieres benedicta
Item beata maria est benedicta super
omnes virgines viduas et coniuga-
tas. **Primo** super omnes virgines. et
hoc primo in p̄uocitate. quia p̄uoc vir-
ginitatem vouit 7 seruauit. **Secundo**
in puritate quam post deum maiores
habuit inter omnes homines. quia ca-
stitatem transfudit in alios homines
eā intuētes. **Tertio** ī fecūditate. qz v̄-
go 7 mater extitit. **Quę** nec similez ha-
bere visa est. nec habere sequētem. Er-
go canitur de ea ī hymno virgo singu-
laris. **Itē** sup viduas. **Primo** qz fuit
in orationibus 7 deuotione feruentis-
sima. **Secundo** in operibus pietatis q̄
ad filium magis assidua. **Tertio** in ca-
stitate magis pura. **Itē** super coniu-
gatas. quia in ea fuit proles dignior.
imo ipsa ē super angelos omnes 7 san-
ctos. **Ant̄** canit de ea. exaltata es sācta
dei genitrix sup choros angelorum ad
celestia regna. ¶ **Itē** sciendum q̄ bea-
ta v̄go est merito benedicta sup omnes
mulieres. qz q̄uis fuerit pulcherrima
mulierum: tamē a nullo potuit concu-
pisci. 7 assignant tres rationes. **Prī-**
ma est quia taliter se habuit in omni-
bus factis 7 verbis: q̄ nulli dabat oc-
casionem peccandi: sed mouebat cor
cuiuslibet ipsam intuentis ad deuotio-
nem propter eius laudabilem vitam
7 bonum exemplum qd̄ dabat et lau-
dabiles mores quos habuit in omni
cōuersatiōe sua. Sic ad huc virgines
et mulieres deberent se regere exemplo
Marię. **Secūda** ratio propter lumi-

nis claritatez que de eius facie exibat
 que homines in admirationem indu-
 cebat: et ad laudandū deū de tā nobili
 z pulchra creatura. Tertia rō qz deus
 occultabat ī ea oīa q̄ poterāt esse īcita
 menta ad libidinē. Et dedit illā grām
 omnibus eam intuentib⁹ vt nō inor-
 dinate mouerētur: s̄ ad bonū: qz eius
 puritas aliorū corda medullit⁹ pene-
 trabat: et in eis omnes mot⁹ illicitos
 extinguebat. Istam puritatem nō ha-
 buit beata agnes: nec beata katerina
 nec sācta margaretha: qz q̄uis nō cō-
 cupuerūt alios: tñ ab alijs fuerūt ꝑcu-
 pitę vt patet ī legēdis earū dē. Quia
 earū puritas nō erat tanta q̄ ītuentiū
 corda penetraret: z illicitos mot⁹ ī eis
 extingueret: sicut puritas beatę Marię
 virginis faciebat. Ergo dicit bñdicta
 inter mulieres. **S**extum puilegiū
 ē qz ipsa ꝑtulit nob̄ benedictū fructūz
 vitę. Quod notatur ibi: Benedictus
 fruct⁹ ventris tui. Iste fructus ē iesus
 christus fili⁹ dei q̄ nobis attulit bñdi-
 ctionēz z redemptionē totius hñani
 generis. Iste fructus benedicti debet a
 nobis: qz nos ꝑnielgiauit ꝑ angelis
Primo humanā naturā assūmēdo:
 ad Hebreos. ij. Nusq̄ enim angelos
 apphēdit s̄ semen abraę. Secundo
 passionēz z mortē ꝑ nobis tolerādo.
Prima **Pe. ij.** **Ch. ij.** ꝑ nob̄ passus
 est. **1. Cor. iij.** Ipse enim vulnerat⁹
 ē ꝑpter iniquitates nostras. Angeli ꝑ-
 cauerunt similiter z ꝑmi parētes: ipse
 aut̄ non redemit angelos: s̄ homines
 sua amara passione z ꝑcioso sāguine
Apost. i. **1. Cor. vi.** Empti estis ꝑ precio
 magno: gloriificate z portate deū ī cor-
 de vestro. Tercio qz omni hora para-
 tus est nos recipere ad gratiam z nobis
 indulgere oīa peccata. **Ezechiel. xviij.**
 In quocūqz hora peccator īgemuerit zc

quod angelis nō fecit nec faciet: quia
 nunq̄ miserebitur eorum. Quarto mi-
 nistrando nobis carnem suā ī cibum
 et sanguinem suū in potum. **Joh. vi.**
Caro mea vere est cib⁹: z sanguis me⁹
 vere est potus: q̄ māducat me zc. An-
 gelis enim īfficit eū cōtemplari: quē
 nos sumimus in sacramento. Quinto
 quia in celo habebimus duplicēz vi-
 sionem z gloriam. Quia cum angelis
 videbimus ocul⁹ anime deitate: z vltra
 hoc oculis corporis videbimus huma-
 nitatem christi: z cum hoc habebimus
 duplicē stolam glorie: quia gloriifica-
 bimur in corpore z in anima. Sciēdū
 qz in illa vltima clausula desiderare de-
 bemus illam benedictionem quam ie-
 sus marię filius daturus ē suis dilect⁹
 z electis in nouissimo die cū dicet suis
 electis illud **Matth. xxv.** Venite bene-
 dicti patris mei percipite regnum. Ex-
 emplum de beata virgine. Fuit in bri-
 tania iuuenis quidaz nobilis qui q̄-
 uis seculo totus deditus esset tamen
 beatę virgini fuit deuotus in hoc qz ei
 singulis diebus quinquagenas salu-
 tationes ꝑsoluit. Qui infirmat⁹ ad
 extrema perductus est. Cūqz diu ia-
 cuisset mortuus reuixit: et mulieri assi-
 denti sibi dixit: Cito voca sacerdotes
Sacerdos adest z coram omnibus cō-
 fitetur dicens: Ego fui raptus ad tri-
 bunal christi: z cum in tribus maxime
 accusarer a demonib⁹: et ferri deberet
 sententia contra me: ꝑissima mater
 rogauit filium suum vt ad corpus re-
 direm locum penitentię suscepturus
 quod et factum est. **Unum** de peccat⁹
 erat qz decimas ex agris meis et bonis
 nō complete dedi. **Secundū** qz pisces
 cuz socijs meis de religiosorū piscinā
 cepi z comedi. **Tertius** quod segetes
 panperum cum canibus venaticis cō-

culcavi. Ad hoc nesci ab eo damnus
passi dixerunt. Cur debuistis domine
pro his damnari: cum vobis h' puro
corde dimiserim? At ille vestra remis-
sio non sufficit mihi ad salutem. quia
ditior eras ad soluendum q̄ vos ad re-
laxandum. hec dicens insitit damna re-
stitui. et sic decessit. **E**xemplū aliud
de beata virgine. Fuit quidam vir nobil'
sed tyrānus totus erga suos et alienos
vt omnes vindictam peterent a deo de
eo. et hunc cōtigit infirmari ad mortem
Qui aduocans ep̄m loci illi? pure con-
fessus ē a q̄ petiuit vt sibi sanitatē apud
deum impetraret. Qui ep̄s (q̄ bonus
erat) obtinuit sibi sanitates. p̄stita tñ
prius fide q̄ de cetero neminē legeret
Quo cōualescēte ampl' idifferenter
omnes lesit. ita vt non solum ei s̄ etiā
episcopo omnes maledicerēt. Post h'
iterum infirmatus ē et oppressus igne
sacro sicut prius a deo vt omnia eius
membra arderent. et vt de vita despe-
raret. Vocauit igitur episcopū p̄mit-
tens satisfactionē de fide nō seruata
vt iterū san' fieret. qui renuit recedēs
cū indignatione. Appropinquāte autē
morte clamauit. et beatā virginē iuoca-
uit et respiciens in celū vidit ī aere pen-
dentē filiū dei omnipotētis in cruce et
matrem suā sibi astantē et orātem. p̄ se
At ielus ait. Mater nō possum facere
Ecce enim rursū crucifixi me et ostēdit
ei cicatrices sanguineas. Quod vidēs
peccator ī gemuit exclamās voce mag-
na. O bone iesu si te crucifixi peccatis
meis: matrem tuam semper ho-
norauit. ieiunauerat enim omni sabbato
ad honorē beatę virginis. Cūq̄ sic cla-
maret audiuit vocē iesu dicentē matri
orāti. Ecce mater dedit eū tē. et sanat' est
Qui postmodū ablata restituit et vitā
emēdauit et laudabili fine quēuit.

Incipit expositio super Symbo-
lum apostolorum.

Fides qui a
diuinitate et credit in menō
morietur in eternum.
Joh. xi. Sciendum q̄
fides frequenter est p̄-
dicanda fidelibus et ab eis diligenter
custodienda: quia est fundamentum
omnis boni. Unde Apostolus. Fun-
damentum aliud nemo potest ponere
p̄ter illud quod positum est: quod ē
iesus christus. id est. fides christi Au-
gustinus. Fides ē bonorum fundamē-
tum. fides est humanę salutis initium
sine hac nemo ad filiorum dei nume-
ruz potest peruenire Hebr. x. Im-
possibile est sine fide deo placere. Er-
go vt deo placere possumus: debem'
habere fidem rectam integram et fir-
maz. Quia s̄m aplm ad Hebr. x.
Iustus ex fide uiuit. Cū etiā Chryso-
in tractatu de symbolo. Fides religio-
nis catholice lumē est anti- hostiū vite
fundamētuz salutis eterne. Nos igit'
de fide ecclesie sum' locuturi. Tūc sci-
endū q̄ ī symbolo aploz sūt. xj. articlī
s̄m numerū aploz: a quibus cōpositū
est. Quā duodecim apli cōgregati de-
scripserūt duodecī articulos fidei ī p̄-
mo cōcilio. de q̄ habet actū. xv. Lu-
ius p̄ma diffinitio fuit data p̄ beatum
Petrū. Sed beat' paulus nō habet
ibi q̄ tūc adhuc nō fuit elect' ī aplm
Et p̄m' articl' p̄tinet ad p̄ez. et alij sex
ad filiū. et q̄nq̄ vlti ad sp̄m̄ sc̄m̄. Pro
q̄ notādū q̄ null' hōim dubitare tēt s̄
q̄libz christian' tenet credere t̄nitatez
p̄sonarū. et vnitatem essentię diuine.
Nec tamen curiose p̄scrutanda est be-
ata trinitas: sed simpliciter credenda